

Historia och bakgrund

"O, människa lär dig dansa för annars vet änglarna i himlen inte vad de skall göra med dig" (ofta använt citat av okänt ursprung)

Clemens av Alexandria: "Du också, om det lyster dig, låt inviga dig! *Då skall du dansa i ringdans tillsammans med änglarna* runt Honom, som är utan början och utan slut, den sanne Guden, under det Guds Logos instämmer i vår sång." (Clemens av Alexandria, *Förmaningstal till hedningarna.*) Citerat från Den religiösa dansen - E.

Louis Backman s 32

I Johannesakterna i Apokryferna kan vi också läsa om ur Jesus leder sina lärjungar i dansen. Redan i Gt kan vi i 1 Krön läsa om hur David dansar och jublar när Förbundsarken förs in i Jerusalem "under jubelrop och fanfarer, till klangen av trumpeteter och cymbaler".

Den kristna danstraditionen har sin grund i judendomens religiösa riter. De första kristna delade den judiska uppfattningen om att dans är ett sätt att lovsjunga och vörda Gud och uttrycka sin glädje inför livet. Sen slutet av medeltiden har vår kristna danstradition varit mer eller mindre frånvarande. Det som växt fram i urkyrkan fick så småningom en renässans under 1980 talet i västeuropa.

Hos oss kallas det Heliga danser i England Sacred dances.

Mannen som startade denna rörelse hette Bernhard Woisen och kallade det Heilige Tänze.

Vad tillför dansen mitt engagemang i kyrkan?

Församlingspedagogen vittnar: "Det blir lite annorlunda mot vad jag gjorde innan. Lite förvånade ögonbryn från en del i början. Kan man verkligen leda dans? Musikerna har körer och konserter, prästerna har gudstjänster och förrättningar, men vad har församlingspedagogen? Det gäller att hitta olika sätt och framför allt ett sätt som stämmer med en själv. Detta passar mig och flera andra också tydligen för vi fortsätter termin efter termin."

Dansen skapar även ett ömsesidigt beroende. Vi som varit med om att väldigt få har kommit till danstillfällen vet hur beroende vi är av varandra för att kunna skapa helheten i cirkeln. Styrkan är samtidigt vår svaghet.

Och vi är många som söker föra in dansen i den vanliga gudstjänsten / mässan i dag. Vi har upplevt något som vi vill förmedla till fler. När jag dansar i kyrkan blir jag på något sätt ännu mer närvarande. Jag dansar min tro, mina tvivel och min längtan och jag vet att det är inför Guds ansikte. Mitt engagemang i gudstjänsten ökar i takt med att jag känner mig delaktig. Bara detta att få stålla mig upp vid lovsången gör mitt lov högre och glädjefullare. Det är ju helt naturligt att barnen i barnköerna gör rörelser till sina sånger. Kan vår dans inte liknas vid det? Rörelserna förstärker musiken och texterna samtidigt som närvaron i den delade upplevelsen med de andra gudstjänstfirarna blir större. Dansen i kyrkan möjliggör för fler människor att ta del av Guds närvaro genom de meditativa rörelserna, bön i rörelse och glädjefull samvaro. Nyfikenhet väcks för vår övriga verksamhet. Vi är inte längre passiva eller bara lyssnare, vi är medskapare.

Dansen för mig tillbaka till hjärtat, någonstans där mitt engagemang började. Jag vill hitta det som är viktigt i kyrkan: gemenskap, bön, att bry mig om andra människor, det gränsöverskridande och det andliga. Också min kropp får vara med i bön, längtan, lust, glädje och sorg. Uttrycken för allt detta stannar inte vi orden, vi bidrar med hela vår varelse. Och när kroppen och anden känner sig tillfreds med varandra blir vi mer varse vår helighet, som bjuder oss att vara rädda om oss själva och varandra.

Behöver vi kyrkan för vår dans?

Kyrkan som rum, som gemenskap, som tillhörighet, tradition och identitet...

Enklast att utgå från mig själv och jag behöver absolut kyrkan för min dans. Jag känner mig hemma i kyrkan som rum och som sammanhang, tycker jag har en barnslig rätt att vara i kyrkan med dansen.

Jag skulle känna mig rotlös i en annan tradition. Men eftersom jag, för att citera Antoni Gaudi (katedralbyggaren i Barcelona), ser naturen som Guds stora berättelse, söker jag mig gärna ut i naturen för att dansa, och där finns det inte lika mycket "som sitter i väggarna".

För mig är kyrkan det rum jag vill dansa i. Men var vi än dansar våra danser skapas ett heligt rum. Dansen är fylld av innehåll och mening och där orden tar slut kan vi ändå uttrycka oss med dansens hjälp. Egentligen inte, men för mig personligen vill jag dansa i kyrkans sammanhang. Det var min egen längtan att få uttrycka min kristna tro med kroppen i rörelse, som gjorde att jag deltog i Maria Rönnns danskurser. Det fanns en tanke i mig att detta vill jag undersöka, detta skulle jag kunna använda som präst i Svenska kyrkan. Finns det flera som delar denna längtan, så finns det ett värde i att dansa i kyrkan. Kanske saknar vi den naturliga kroppsligheten eller användandet av kroppen i ett andligt sökande? Inom buddhismen så är ju meditation en central och självklar metod.

Jag vill gärna dansa i kyrkan, Där finns korset som ett synligt tecken. I kyrkan finns så mycket att knyta an till. Mycket kan bli förklarat, visat i sitt sammanhang, in i sin historia.

Men vi behöver inte kyrkan för vår dans, vi kan alltid dansa. Men det känns självklart att bjuda in till dans i kyrkorummet eftersom det är där jag själv känner mig hemma.

Jag tror också att många människor tycker om, eller skulle tycka om att få dansa i kyrkorummet, och i dansen känna glädjen att använda sina kroppar, och att detta är som det ska! Kropp och ande hör samman, och vi använder denna helhet att uttrycka våra liv. Många bär med sig en rädsla för det kroppsliga, "syndiga" som kyrkan levererat oss. Med dans kan vi förändra världen, och därmed också människors liv i och in i kyrkan. På ett sätt är det kanske så; precis som med kroppen som behöver anden och anden som behöver kroppen för att kunna fungera och verka; så behöver kyrkan oss dansare, och vi behöver kyrkan. Visst är vi välsignade!

Nej, inte nödvändigtvis, det vet vi ju att det dansas heliga danser på annat sätt också, utan att det blir "kyrka". Men - det är just för att det är kyrka och tro som jag dansar heliga danser. Den sätter visa gränser för mig och det ligger på mitt ansvar hur jag gör när jag dansar just i kyrkans sammanhang. Mittpunkten blir viktig och alla som är med i den synliga cirkeln blir viktiga och de som inte syns är också med i bönen och samhörigheten.

Behöver kyrkan vår dans?

Vi tror att kyrkan behöver vår dans. Vi tror det därför att vi är en del av den gemenskap som kyrkan är (vilken kyrkogemenskap vi än tillhör). Så länge vi vill dansa och så länge vi behöver dansen för vår bön behöver kyrkan dansen.

För oss som dansar är Heliga Danser är en rörelse som för människor närmare det heliga. Dansen har förmåga att beröra och föra oss djupare in i det heliga när vi får vara med. Genom dansen har många funnit ett hem i kyrkan - utan dansen hade de kanske inte funnit det hemmet.

Det verkar finnas ett behov av kroppslighet, att få uttrycka sin kristna tro med hela kroppen. Det blir väldigt lätt mycket teoretisk teologi i kyrkan. Att dansa är att förena hela människan med ande, själ och kropp. Men samtidigt som denna längtan finns hos många i vår tid, så lever också kroppsfientligheten kvar, "Det är syndigt att dansa." Det fanns en tradition av dans i den första kyrkans historia. Vi kan fundera över hur kristenheten sett ut idag om danstraditionen bevarats obruten och hållits levande i kyrkans gudstjänster. Skulle vi då haft en annorlunda gudstjänst, kyrka och teologi? Nu får vi istället nyskapa vår egen tradition utifrån den kunskap vi har och utifrån vår egen tids behov medvetna om att mycket värdefullt kan ha gått förlorat.

Kyrkan behöver vår dans. Det som har varit bra för människan i alla tider är också bra för oss idag.

Att dansa med sig själv, sin kropp, sitt tempel, gör att själen gungar med och får en ny möjlighet att öppna dörrar och fönster inom oss, så att mer ljus kan sippra ut i världen.

Visst, vi måste dansa mer och låta oss dras med i dansen, in i kyrkan, in i människors egna rum där anden bor! I ett ofta använt citat inom danskretsar som har tillskrivits kyrkofadern Augustinus "Jag älskar dansen för den befriar människan!" känner vi igen kyrkans uppdrag att befria människan. Kyrkan är vi och vi behöver själva också befrias om och om igen.

Gudstjänstens språk och uttrycksformer har ett behov av variation för att välkomna olika människor. En del gudstjänstfirare vill bara sitta still och lyssna, andra vill agera och engagera sig på olika sätt, sjunga och ta upp kollekt t ex. Det fina med våra heliga danser är att det inte är uppvisning utan har du fötter och armar som inte är för skraltiga och inte är för mycket yr, så kan du vara med. Och egentligen kan du vara med hur du än mår för fantasien är en god hjälp om viljan finns.

Vi kan med dansen nå människor som vi annars har svårt att få till kyrkan.

Vi kan också visa att dansen gör det naturligt att använda våra kroppar i bön, tillbedjan, meditation.

Dansen ger oss möjlighet att öva oss i att ta plats, ge plats, sätta stopp, lämna och gå vidare. Alla är inte bra på att använda ord. Vi erbjuder samtalscirklar, syföreningar, körverksamhet, bokcirklar mm. Ja, kyrkan behöver även dansen och det rika symbolspråket som dansen ger.